

POLITIKA ZAŠTITE DJECE

1. Uvod

Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću je dokumentacijski centar i organizacija za ljudska prava osnovana 2004. u Zagrebu, Hrvatska, s ciljem uključenja u društveni proces i dijalog o suočavanju s prošlošću kroz različite društvene strukture, uključujući rad s mladima. Mladi su jedna od glavnih ciljnih skupina *Documentinog* djelovanja te su maloljetnici uključeni u sljedeće aktivnosti: razvoj obrazovnih politika za uključivanje mladih u društvene procese i dijalog o prošlosti; razvijanje neformalnih i informalnih metoda za uključivanje mladih u praksu građanskog odgoja i učenja povijesti; njegovanje kulture sjećanja među mladima u Europi.

Documenta također podržava učenike/ce, te studente/ice uključene u inicijative koje se bave kulturom sjećanja, istraživanjem politika i dijalogom. Usto, *Documenta* surađuje sa znanstvenicima/cama, nastavnicima/icama, kulturnim djelatnicima/cama, muzejima, spomen područjima, sveučilištima, kulturnim udrugama, galerijama i kazalištima diljem Europe u razmjeni iskustava i razvoju obrazovnih programa.

2. Definicija povrede

Documenta, svi zaposlenici/ce i druge osobe bliske organizaciju, vjeruju da sva djeca imaju jednako pravo na zaštitu od povrede i štete koja bi im mogla biti nanesena tijekom provedbe aktivnosti i programa, kao i izvan njih.

Tijekom provedbe naših aktivnosti i programa ne smije doći do slijedećih povreda:

- zanemarivanje od strane zaposlenika/ca, volontera/ki i stažista/ica organizacije ili od strane roditelja ili drugih odraslih osoba, ako sudjeluju na našim programima i aktivnostima;
- fizičko, seksualno i emocionalno zlostavljanje do kojeg može doći tijekom naših aktivnosti s mladima;
- vršnjačko zlostavljanje, fizičko ili online tijekom naših aktivnosti i programa;

- rasističke ispade nekog od zaposlenika/ca, volontera/ki ili stažista/ica prema mladima s kojom radimo, kao i od strane drugih osoba koje u tim aktivnostima sudjeluju;
- diskriminacija na temelju etničke, rasne, vjerske, rodne, itd. pripadnosti od strane zaposlenika/ca, volontera/ki i stažista/ica, kao i drugih osoba koje sudjeluju u našim aktivnostima i programima;
- zlostavljanje povezano s invaliditetom;
- zanemarivanje ili ignoriranje posebnih potreba koje naši sudionici/ce imaju (osobe s invaliditetom, prehrambenih, zdravstvenih, socijalnih, itd.);
- rodno uvjetovano nasilje i nasilje temeljeno na seksualnoj orijentaciji;
- radikalizacija i ekstremističko ponašanje od strane zaposlenika/ca, volontera/ki i stažista/ica, vršnjaka/kinja ili drugih osoba tijekom provedbe naših programa i aktivnosti;
- seksualno iskorištavanje;
- korištenje droga i drugih supstanci;
- zanemarivanje ili zlostavljanje djece u njihovim obiteljima ili zajednici;
- problema koji su posebni među lokalnom populacijom, npr. grupno nasilje;
- i drugih problema koji predstavljaju rizik za dijete.

3. Neprihvatljivo ponašanje u radu s mladima

Documentini zaposlenici/ce, volonteri/ke, stažisti/ce i drugi predstavnici smatraju neprihvatljivim ponašanjem sljedeće ponašanje, koje će se i sankcionirati:

- zanemarivanje mladih s kojima rade i ignoriranje njihovih posebnih potreba;
- vrijeđanje mladih na temelju bilo kojeg kriterija;
- udaranje, fizički napad na djecu i mlade tijekom programa i aktivnosti;
- fizičko, psihičko ili emocionalno zlostavljanje maloljetnika;
- rodno uvjetovano nasilje;
- sudjelovanje u seksualnoj aktivnosti ili seksualni odnos s osobama mlađim od 18 godina, bez obzira na definiciju punoljetnosti ili zakonski priznat konsenzus u različitim zemljama. Pogrešno uvjerenje o dobi maloljetnika ne može se smatrati prihvatljivom obranom;
- odnose s maloljetnicima/cama koji se na bilo koji način mogu smatrati iskorištavanjem, maltretiranjem ili zlostavljanjem;
- korištenje neprikladnog jezika ili davanje neprimjerenih i uvredljivih prijedloga i savjeta;
- djelovanje kako bi posramili, ponizili, omalovažavali ili prezirali maloljetnika/cu ili bilo koji drugi oblik emocionalnog zlostavljanja;
- korištenje droge i drugih štetnih supstanci s maloljetnicima;
- diskriminiranje maloljetnika/ca ili neke od njih tretirati posebno, pritom isključujući druge;
- neprijavlivanje primječenog zanemarivanja ili zlostavljanja mladih od strane obitelji, vršnjaka ili zajednice.

Osim toga, tijekom programa i aktivnosti s mladima koje organizira i provodi *Documenta*, neprihvatljivim ponašanjem se smatra:

- vrijeđanje mladih od strane drugih sudionika aktivnosti i programa, njihovih vršnjaka i drugih osoba;
- diskriminacija mladih po bilo kojoj osnovi od strane drugih sudionika i drugih uključenih osoba;
- fizičko, psihičko i emocionalno zlostavljanje mladih od strane drugih sudionika programa i aktivnosti;
- rodno uvjetovano nasilje od strane drugih sudionika i drugih uključenih osoba;
- seksualno nasilje od strane drugih mladih sudionika i drugih uključenih osoba prema mladima;
- radikalizacije i ekstremističkog ponašanje sudionika i drugih uključenih osoba.

Ovaj popis nije konačan ili definiran isključivo u ovim okvirima, što znači da treba izbjegavati svaku radnju ili ponašanje koje bi moglo biti neprikladno ili potencijalno uvredljivo prema maloljetnicima.

4. Prakse zapošljavanja i odabira volontera, suradnika

Documenta se obvezuje da će kod zapošljavanja novih osoba, odabira volontera, suradnika i drugih osoba koje bi mogle raditi s djecom, posebno paziti na:

- smanjenje mogućnosti angažiranja mogućih nasilnika strogim provjerama i visokim standardima prilikom zapošljavanja i odabira suradnika;
- odbijanje nepodobnih kandidata u fazi prijave ili intervjua;
- spriječavanje zlostavljanja djece razvijanjem opsežnih politika te dogovorom oko sigurnosnih praksi;
- izradu detaljnog i jasnog opisa posla za osobe koje rade s mladima, bilo da su zaposlenici, volonteri ili suradnici.

Svaka nova osoba koja dođe u organizaciju, a očekuje se da će raditi s djecom i mladima, bit će obavezna pročitati i detaljno se upoznati s politikama zaštite djece te sigurnosnim praksama koje se u organizaciji primjenjuju, kao i o postupcima i sankcijama do kojih dolazi ako se politike prekrše. Ta procedura provest će se prije nego što osoba potpiše ugovor o radu ili volonterski ugovor, a o tome će brinuti voditeljica organizacije i programski koordinatori ili koordinator volontera.

Nove osobe koje dođu u organizaciju, a koje će raditi s mladima, nakon što se upoznaju s politikama zaštite djece, proći će trening o tome kako te politike provoditi. Takav trening provodit će iskusniji kolege koji rade s mladima. Osim toga, na početku, nove osobe neće raditi aktivnosti s mladima samostalno, nego će biti pod nadzorom iskusnijih zaposlenika organizacije, kako bi se osiguralo da se politike zaštite djece zaista provode i smanjila mogućnost neprihvatljivog ponašanja, do kojeg je došlo zbog neiskustva ili neznanja.

5. Obveze organizacije i njezinih zaposlenika kad rade s djecom

Prema zakonima Republike Hrvatske, maloljetnom osobom smatra se svaka osoba koja nije navršila 18 godina.

Documentini zaposlenici, volonteri i stažisti, zajedno s drugim osobama bliskima organizaciji, a koji rade s djecom, smatraju da su svi zaduženi za sigurnost i zaštitu djece s kojom radimo, s kojom smo u kontaktu, i onoj koja su na neki način došla u dodir s našim radom.

U svim svojim djelatnostima koje uključuju maloljetne osobe, *Documenta* osigurava siguran prostor u kojem su one zaštićene od ozljeda i gdje im je omogućeno aktivno sudjelovanje u aktivnostima. Osoblje *Documente* i njezini predstavnici uvijek će održavati najviše standarde ponašanja prema djeci, kako je navedeno u ovoj „Politici zaštite djece“.

Documenta se obvezuje da će:

- osigurati da su njezino osoblje i predstavnici svjesni problematike kršenja prava djece;
- osigurati da njezino osoblje i predstavnici stvaraju siguran prostor u kojem se sprječava rizik od fizičkih i psihičkih povreda maloljetnika, kao i potencijalnog zlostavljanja;
- osigurati da sve osoblje i predstavnici koji rade s djecom imaju potrebna znanja i metode, pedagoške ili u radu s mladima, te da su sposobni kreirati aktivnosti i programe koji smanjuju prethodno navedene rizike za mlade na najmanju moguću mjeru;
- osigurati da njezino osoblje i predstavnici učinkovito reagiraju na svako prijavljeno zlostavljanje pružajući podršku, zaštitu i brigu za uključene maloljetnike;
- Prijaviti nadležnim institucijama ili drugim relevantnim organizacijama ako zaposlenici, volonteri ili stažisti organizacije saznaju za bilo kakvu povredu koju je djetetu s kojim radimo netko iz njihove zajednice ili obitelji, izvan naših aktivnosti i programa;
- osigurati da su svi partneri organizacije koji rade s mladima svjesni politike zaštite te da na svim zajedničkim aktivnostima svi uključeni djeluju prema tim politikama. U tu svrhu, u partnerske ugovore za projekte/aktivnosti koje uključuju mlade, dodat će se članak koji se odnosi na provedbu politike zaštite mladih;
- upoznati s politikama zaštite djece sve suradnike i druge osobe koje su uključene u provedbu programa i aktivnosti te osigurati da se one primjenjuju.

Zaštita djece i mladih uključuje i brigu za:

- zdravlje, dobrobit i sigurnost djece i mladih;
- prepoznavanje njihovih potreba, posebno onih povezanih sa zdravstvenim stanjem;
- prepoznavanje potreba djece s posebnim potrebama i problemima povezanim s učenjem;
- osiguravanje prve pomoći;
- emocionalnu dobrobit;
- online sigurnost i druge moguće s njom povezane probleme;
- prikladne planove za djecu kada su na izletima, terenskoj nastavi itd.

Documentini zaposlenici će tijekom svih aktivnosti koje provodi s djecom i maloljetnicima brinuti o:

- zaštititi djecu od maltretiranja i zlostavljanja;
- sprečavanju mogućeg lošeg utjecaja na zdravlje ili razvoj djece;
- osiguravanju da djeca rastu i razvijaju se u okruženju koje im pruža sigurnost i brigu;
- poduzimanju svih koraka kako bi osigurali najbolje ishode za svu djecu.

6. Provedba politike

Sljedeći kriteriji definiraju pravilnu provedbu politike:

- politika je diseminirana među *Documentinim* osobljem i predstavnicima;
- politika zaštite djece bit će objavljena na *Documentinim* web stranicama te uvijek dostupna svim zainteresiranima;
- zapošljavanje i odabir osoblja i ostalih zaposlenika odražava predanost *Documente* u pogledu zaštite maloljetnika. Neuspjeh aspekata povezanih s politikom mora se smatrati ozbiljnim kršenjem *Documentine* radne etike i načela;
- sve *Documentine* aktivnosti u koje su uključeni maloljetnici moraju se prethodno evaluirati, kako bi se osiguralo da se identificiraju svi potencijalni rizici za zaštitu djece i razviju odgovarajući sustavi praćenja;
- kad je riječ o korištenju informacijskih i komunikacijskih tehnologija (internet, web stranice, društvene mreže, digitalna fotografija) *Documenta* pridaje veliku važnost osiguravanju uvjeta u kojima su maloljetnici zaštićeni od bilo kakvih mogućih rizika;
- zaposlenici organizacije koji provode aktivnosti i programe upoznat će i mlade s kojima rade te njihove roditelje i skrbnike te druge osobe zadužene za brigu o mladima, o politikama zaštite djece, kako bi znali kakvo ponašanje očekuju od zaposlenika i drugog osoblja organizacije, kao i koja su ponašanja nedopuštena te kako reagirati ako do njih dođe.

7. Odgovornosti organizacije

Documentino osoblje i njezini predstavnici odgovorni su za stvaranje radnog okruženja koje promiče provedbu i razvoj načela ove politike. Ovisno o svojim funkcijama članovi osoblja odgovorni su za osiguravanje jednakog radnog okruženja u mjestu gdje se provode projektne aktivnosti.

Osobe koje organiziraju i provode aktivnosti koje uključuju djecu, odgovorni su za brigu o njihovoj sigurnosti i dužni su štititi djecu od svih ranije navedenih opasnosti.

Documentino osoblje i predstavnici također se obvezuju da će:

- biti oprezni u prepoznavanju situacija koje mogu predstavljati rizik za maloljetnike i znati upravljati njima;
- prijaviti svaku zabrinutost, sumnju ili spoznaju o mogućem zlostavljanju ili maltretiranju maloljetnika, kako je utvrđeno u ovoj politici;
- organizirati aktivnosti i atmosferu na radnom mjestu kako bi se rizici sveli na najmanju moguću mjeru;
- poštivati prava djece i tretirati ih s uvažavanjem, iskrenošću i dostojanstvom;
- poticati djecu u sudjelovanju kako bi se razvila i njihova sposobnost samozaštite;
- osigurati da su osobe koje prijave nedozvoljeno ponašanje od strane zaposlenika ili drugog osoblja iz organizacije zaštićene nakon što to učine, te da imaju podršku tijekom cijelog postupka;
- prijaviti svaku sumnju na zanemarivanje ili zlostavljanje djece od strane obitelji, vršnjaka i zajednice odgovornim institucijama ili organizacijama.

8. Osoba odgovorna za izvještavanje i poduzimanja procedura u slučaju sumnje na neprihvatljivo ponašanje

U slučaju sumnje na neko neprihvatljivo ponašanje ili zlostavljanje, koji je bilo koji zaposlenik, suradnik ili volonter počinio prema djeci, djetetu, mlada osoba ili bilo koja s njima povezana odrasla osoba dužna je o tome izvijestiti voditeljicu *Documente*. U slučaju da je osoba na koju se sumnja voditeljica, o mogućim sumnjama za neprihvatljivo ponašanje ili zlostavljanje treba obavijestiti Upravni odbor organizacije.

Svaka osoba povezana s organizacijom mora brinuti o sigurnosti u radu s djecom i mora se osjećati ohrabreno da podijeli svaku zabrinutost ili sumnju na loše ili neprihvatljivo ponašanje bilo kojeg od zaposlenika ili volontera s voditeljicom organizacije, te mora znati da će ona te sumnje shvatiti ozbiljno.

U slučaju dobivanja takvih sumnji, voditeljica *Documente* dužna je:

- osigurati da je dijete koje izražava svoje sumnje sigurno i udaljeno od člana organizacije protiv koje se te sumnje ili optužbe odnose;
- kontaktirati roditelje/skrbnike djeteta;
- ponovno pregledati ugovor o radu tog zaposlenika, a ako nema sigurnog načina da se on promjeni, zaposlenika treba suspendirati dok traje istraga;
- svaka disciplinska istraga treba se provesti tek nakon što je istraga o sigurnosti djeteta završena.

9. Zaštita podataka djece

Documentini zaposlenici će brinuti o zaštiti podataka djece i maloljetnika koji sudjeluju u aktivnostima organizacije. Podaci koji se prikupljaju tijekom prijave, moći će vidjeti samo osobe koje organiziraju i provode aktivnost te oni neće biti dostupni nikome drugome.

Ako koristite potpisne liste, koje su potrebne za potvrdu provedbe aktivnosti i izvještavanje, podaci na listama bit će dostupni samo projektnom koordinatoru i bit će korišteni isključivo za izvještavanje.

Djeca neće biti fotografirana ili snimana bez pristanka roditelja ili skrbnika. U slučaju nužnosti fotografiranja zbog izvještaja, fotografije nigdje neće biti objavljene niti djeljene s javnošću. Ako će se snimati i fotografirati aktivnosti i programi koji uključuju maloljetnike, njihova lica bit će prekrivena.

10. Revizija dokumenta

Documentina politika zaštite djece dostupna je na sljedećoj poveznici: <https://documenta.hr/zastita-osobnih-podataka/>.

Ova politika zaštite djece bit će revidirana svake godine, a po potrebi i češće, ako se uvidi da neka od praksi i odredbi ne odgovara ili ovisno o aktivnostima koje će se s maloljetnicima provoditi.

Ovu politiku je pregledala i odobrila:

Vesna Teršelič, Voditeljica *Documente*

Zagreb, 02. kolovoza 2024.

